

عنوان مقاله:

بررسی نوع عمل ژن و ترکیب پذیری صفات مهم زراعی در کلزا

محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره 42، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

ولی اله محمدی - استادیار پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

اعظم عرب نژاد - دانشجوی سابق کارشناسی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

حسن زینالی - دانشیار پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

عبدالهادی حسین زاده - دانشیار پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

نحوه توارث صفات مهم زراعی کلزا در قالب یک آزمایش دی ال 8 × 8 به روش گریفینگ و هیمن- جینکز مورد مطالعه قرار گرفت. برای صفات عملکرد دانه، وزن هزار دانه و تعداد شاخه فرعی در بوته، هر دو اثر ترکیب پذیری عمومی و خصوصی معنیدار بودند، در حالی که برای صفات تعداد دانه در خورجین و درصد روغن فقط ترکیب پذیری عمومی و برای صفات تعداد روز تا رسیدن فیزیولوژیک و تعداد خورجین در بوته فقط ترکیب پذیری خصوصی معنیدار بود. تجزیه دیالال به هر دو روش گریفینگ و هیمن- جینکز نشان داد که اثر افزایشی و غیر افزایشی به طور مشترک در کنترل ژنتیکی عملکرد دانه، وزن هزار دانه و تعداد شاخه فرعی نقش دارند، در حالی که درصد روغن و تعداد دانه در خورجین با اثر افزایشی و زمان رسیدن و تعداد خورجین در بوته با اثر غیر افزایشی کنترل میشوند. اثر غیرافزایشی عملکرد دانه از نوع فوق غالبیت بود و افزایش صفت با آللهای غالب کنترل میشود. وراثت پذیری خصوصی تعداد دانه در خورجین و وزن هزار دانه نسبتا بالا بود که نشانگر سودمندی گزینش در برنامههای اصلاح این خصوصیات است. رقم RGS003 حایز بیشترین ترکیب پذیری عمومی از نظر عملکرد دانه بود که میتواند به عنوان یک آزمونگر در آزمایشهای تاپکراس مورد استفاده قرار گیرد. دورگ 19H×Option500 بالاترین ترکیب پذیری خصوصی و هتروزیس والد برتر را برای عملکرد دانه نشان داد که میتواند آنرا برای تولید رقم دورگ در برنامههای اصلاحی آینده توصیه نمود.

کلمات کلیدی:

کلزا، دی ال، ترکیب پذیری عمومی و خصوصی، عمل ژن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/704450>

